

NIEUWSBRIEF NR. 11 2017

VERENIGING AGRARISCH NATUUR EN LANDSCHAPBEHEER RIJN & GOUWE WIERICKE

PROJECT BEWUST BOEREN RIJNLAND

In de vorige nieuwsbrief is melding gemaakt van het project bewust boeren Rijnland. Efficiënter omgaan met nutriënten en voorkomen dat nutriënten in het water komen is de rode draad. Deelnemers in het werkgebied van Hoogheemraadschap van Rijnland en in Provincie Zuid Holland konden zich tot 30-10-2017 inschrijven voor b.v. een solar drinkbak of een veegmachine. Hier is goed gebruik van gemaakt en aanvragen worden nu beoordeeld.

CONTROLE NVWA & COLLECTIEF

Afgelopen zomer is er volop gecontroleerd door de NVWA. (Nederlandse voedsel en waren autoriteit) Het is fijn om te kunnen concluderen dat het beheer in heel veel gevallen goed is uitgevoerd. Een enkele deelnemer kreeg een herkansing. Gelukkig is slechts sporadisch het onderhoud afgekeurd.

Naast de NVWA controleert het collectief ook zelf steekproefsgewijs of onderhoud correct is gepleegd. Tot nu toe bij de blauwe diensten. M.i.v. 2018 gaat het collectief actiever het onderhoud aan landschappelijke elementen controleren op b.v. de tussenskap. De eisen en voorwaarden vindt u op www.rijnengouwewiericke.nl

VERBETERPLAN/OPSCHALINGSPLAN

Eerder bent u op de hoogte gebracht van het verbeterplan. De term verbeterplan impliceert een negatieve lading. Daarom gaat de voorkeur uit naar de term: opschalingsplan. Er is in een relatief korte periode, voorbereidend op de uitvoering, al veel gebeurt. Dank aan iedereen die input heeft geleverd. De aanvraag is weg en het wachten is op groen licht.

Het opschalingsplan is in de vorm van hotspots (zeer kansrijke gebieden) met zo veel mogelijk partijen doorgesproken en de maatregelen die in het plan staan zijn ook werkelijke intenties van agrariërs, vrijwilligers en andere gebiedspartijen. De komende jaren zal hard gewerkt moeten worden aan het realiseren van de voorgenomen maatregelen. Het zou zo maar kunnen dat dit opschalingsplan in de toekomst wordt uitgebreid met nieuwe gebieden. In de komende jaren wordt vooral in de Hotspots veel aandacht besteed aan de volgende zaken:

Plas-dras

Een nat grasland is voor weidevogels zeer waardevol in alle broedfasen. In het vroege voorjaar komen vogels hier rusten

en eten, nesten worden rond het plas-dras gebouwd vanwege de voedselsituatie, langzamer grasgroei en bescherming door aantallen vogels. Gedurende het hele voorjaar vinden de oudervogels hier voedsel en als de jonge vogels uit het ei komen vinden ze hier eten, rust en dekking.

Er zijn een aantal manieren om plas-dras voor weidevogels te realiseren. In de hotspots is vooral voor het afsluiten en volpompen van greppels gekozen. Daarnaast kiest een enkele boer voor het volpompen van de sloot en in een gebied wil men graag erosie tegengaan door laag land langs een watergang aan te leggen.

Kruidenrijke oevers en percelen

Modern grasland kent vaak maar weinig kruiden. Deze zijn voor weidevogels wel nodig, omdat de jongen hier hun voedsel kunnen zoeken. Bovendien hoort bij een kruidenrijk grasland een minder intensief agrarisch gebruik (anders verdwijnen de kruiden snel) en wordt de structuur voor weidevogels veel beter. Deels wordt dit via het ANLB geregeld, deels via dit opschalingsplan.

Aanpassen omgeving

Naast beheer en investeringen in het weiland zijn ook andere factoren van grote invloed op weidevogels. Zo zijn bomen hoger dan 5 meter al snel een uitkijkplaats voor roofvogels. Weidevogels weten dit en broeden vaak niet rond een hoge boom of een bosje.

Daarnaast kan ruigte of een bosje ruimte bieden aan een hol of burcht van grondpredatoren, zoals hermelijn en vos.

Om met name predatie, maar ook verstoring door mensen en huisdieren tegen te gaan zijn investeringen nodig in de structuren rondom het weidevogelland.

Wilt u meer weten: neem dan contact op met uw coördinator.

MELDEN PAKKETTEN

Om voor bepaalde pakketten uitbetaald te krijgen moet u de gedane werkzaamheden melden. Dat geldt voor het zoeken van nesten, onderhoud aan landschappelijk elementen, baggeren en ecologisch slootschonen. Op de site www.rijnengouwewiericke.nl staan de eisen en voorwaarden precies en zonodig ook de periodes waarin u onderhoud pleegt. Zonder die melding vindt geen uitbetaling plaats. Ook de meldingsformulieren staan op deze site. Die formulieren kunt u zelf invullen en naar uw coördinator mailen. Als meldingen te laat binnenkomen kan dit een sanctie voor het collectief veroorzaken.

PAKKET IN THE PICTURE

Vanaf 1-1-2018 zijn extra pakketten voorweiden met een kortere rustperiode nl. 4 of 5 weken i.p.v. 6 weken dicht, zodat makkelijker een mozaïek gecreëerd kan worden. Kijk eens of het u past of wellicht doet u dit al? Bent u geïnteresseerd neem dan z.s.m. contact op met uw coördinator. Ook bij dit pakket is een toeslag ruige mest en mozaïek mogelijk. (zie voorwaarden)

GOUDEN TIPS VOOR KUIKENLAND:

Vaak komen vogels terug op dezelfde percelen. Houdt rekening met bemesting op deze percelen. Overweeg om op die stukken geen kunstmest en/of beperkt drijfmest te brengen. Mede door een beperkte mestgift creëert u groeitrappen. Plas-dras/greppelplastras heeft een aantrekkende werking op weidevogels. Fijn als beheer met burens afgestemd kan worden.

LEGSSELBEHEER

Over pakket 4 (legselbeheer) was vorig jaar wat onduidelijkheid. Bij legselbeheer moet er aantoonbaar gezocht worden naar nesten (plattegrond met nesten/stalkaart) en moeten deze nesten beschermd worden. (bij beweiding nestbeschermers plaatsen en bij maaien moeten nestenclaves gerealiseerd worden van minimaal 50 m² met een straal van minimaal 3,5 m. per nest).

OVERNEMEN BEHEEREENHEDEN IN MIJN PERCELEN

Heeft u dit jaar voor het eerst ingetekend, of heeft u uw contract uitgebreid en is dit nog niet zichtbaar in 'mijn percelen' van RVO. Deze beheereenheden moet u dan overnemen in 'mijn percelen'. Dit is nog best een lastig klusje en daarom het advies is om hier tijdig mee te beginnen. Door goed in te zoomen op uw sloten worden deze beheereenheden zichtbaar.

<https://mijn.rvo.nl/documents/20448/81657/Handleiding+overnemen+ANLb+perceel/6364b2a0-561f-4c3d-b8d8-a0da335eca39>

PROJECT ONDERWATERDRAINAGE LANGE WEIDE

De Stichting Rijn & Gouwe Wiericke beleefde onlangs een mijlpaal. De provincie Zuid-Holland kende een POP3 subsidie van 1,1 miljoen euro toe voor de aanleg van 450 km onderwaterdrainage in de toekomstbestendige polder Lange Weide (gemeente Bodegraven Reeuwijk). De vereniging voor Agrarisch Natuur en Landschapsbeheer 'Lange Ruige Weide' kan nu aan de slag in het gebied van ruim 300 ha. Dat is in eigendom en gebruik bij 28 landeigenaren, waarvan 13 boeren. Met de aanleg van onderwaterdrainage kan de bodemdaling in het veenweidegebied worden vertraagd. (bron HDSR)

Grondwaterstand in veenweidepolder Lange Weide

Het grootste onderdeel van het project 'Toekomstbestendige polder Lange Weide' is de aanleg van 310 hectare onderwaterdrainage. Om te zien wat de aanleg voor effecten heeft op het watersysteem en grondwaterstand heeft Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden in samenspraak met ANV Lange Ruige Weide een monitoringsprogramma ontwikkeld. Hiervoor is de huidige situatie in kaart gebracht.

Op vier percelen in de Lange Weide is dit jaar de grondwaterstand gemeten. Een van die percelen ligt net achter de boerderij van Martin & Gert van den Hoeven aan het hoogeind in Driebruggen. Dit perceel kent een drooglegging van 40 cm. De peilbuis staat midden op het perceel. Opvallend is dat grondwaterstand tot een kleine 80 cm min maaiveld uitzakte in de maand juni. Door de slechte doorlaatbaarheid van een veenbodem kan het oppervlaktewater de grondwaterstand onvoldoende kan aanvullen.

Met onderwaterdrainage wordt een beter koppeling gemaakt tussen oppervlaktewater en grondwaterstand. Simpelweg doordat je om de 4 tot 6 meter een directe verbinding maakt met je sloot. Hiermee hopen we de grondwaterstand in de toekomst met 15-20 cm te kunnen verhogen in droge periodes. Doordat het percentage organische stof vooral in het onderste gedeelte van een veenbodem hoog is vindt hier de sterkste veenoxidatie en krimp plaats. Het nat houden van deze laag is daarom effectief. Uit eerdere (kleinschalige) pilots is gebleken dat onderwaterdrainage de bodemdaling met 30-50 procent kan verminderen.

<https://www.hdsr.nl/beleid-plannen/veenweide/>

DRONE

Het zoeken en beschermen van nesten vormt een belangrijke basis van de weidevogelbescherming. Dankzij het werk van vele vrijwilligers en agrariërs worden jaarlijks meer dan 90.000 nesten van weidevogels zoals de grutto, Kievit en scholekster gevonden en beschermd. Dit lijkt veel, maar het is slechts zo'n 20% van het aantal nesten dat in onze weilanden te vinden is. Daarnaast zijn niet overal voldoende vrijwilligers beschikbaar en worden niet alle nesten ontdekt, omdat de vogels ze zo goed verstoppen. Een drone vindt deze nesten wel. Naast het vinden van de nesten is het vervolgens nodig om de kuikens vliegvlug te krijgen. Een drone kan snel en meer nesten opsporen, zonder de vogels te verstoren.

DOE MEE MET DE TUINVOGELTELLING 2018

Schrijf u nu alvast in en u wordt op de hoogte gehouden van alle relevante informatie voor de Nationale Tuinvogeltelling. In 2018 vindt de Nationale Tuinvogeltelling plaats op 27 en 28 januari. U kunt natuurlijk ook meedoen zonder vooraf aan te melden. www.tuinvogeltelling.nl

mv 08-12-2017

CONTACTPERSONEN.

ANV Weide en Waterpracht: f.verbij@planet.nl
Fien Verbij 0172-589463/06-27586051

ANV De Wetering: mooijman123@hotmail.com
Linda van Niekerk 06-28193647

ANV De Parmey: frank-spruit@hotmail.com
Frank Spruit 06-23786686

ANV de lange Ruige Weide: anton@rijngouwewiericke.nl
Anton de Wit 0182-393426/06-29343406

INFORMATIEAVOND VOOR VRIJWILLIGERS & LEDEN

Op 8 maart is de jaarlijkse informatieavond voor vrijwilligers en leden die aan weidevogelbeheer doen in de Kaag in Reeuwijk-Dorp.

AGENDA

20 januari excursie vrijwilligers

27-28 januari tuinvogeltelling

15-2 streefdatum RVO voor uitbetaling beheer.

8-3 vrijwilligersavond (& leden) weidevogelbeheer.

feb-mei beginnerscursus weidevogels monitoren

feb-mei gevorderdencursus weidevogels monitoren

VANLB Rijn & Gouwe Wiericke

Meije 3, 2411 PG Bodegraven, 0172-685459,

info@rijngouwewiericke.nl, www.rijngouwewiericke.nl.

Het agrarisch natuurbeheer wordt mede gefinancierd uit het Programma voor Plattelandsontwikkeling 2014-2020 voor Nederland (POP3). Het POP wordt deels gefinancierd uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling (ELFPO).

DE BESTE WENSEN VOOR HET NIEUWE JAAR

Fien, Frank, Linda, Anton, Arjan, Kees, Jan Willem, Peter, Harold, Yvonne & Mieke